

Wat heb je geleerd?

Met je zintuigen ontdek je de wereld

In dit hoofdstuk heb je geleerd hoe je ziet en hoe je hoort. En ook hoe je ruikt, voelt en proeft. Je weet dat je een zintuig vaak uit veel kleine zintuigen bestaat. En je hebt geleerd dat dieren hun zintuigen vaak anders gebruiken dan mensen.

Zintuigen

Je **zintuigen** gebruik je om **waar te nemen**. Je zintuigen zitten in je ogen, oren, mond, neus en huid. Je kunt ermee zien, horen, proeven, ruiken en voelen. Je zintuigen bestaan eigenlijk uit groepen kleine zintuigen. Je **zenuwen** vertellen aan je hersenen wat je waarneemt.

Horen

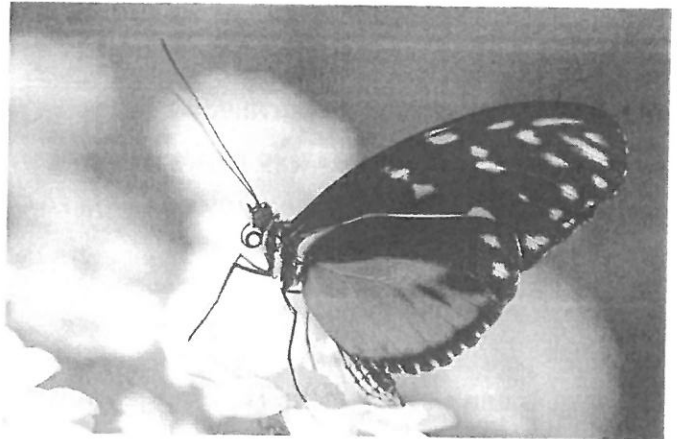
Geluid bestaat uit trillingen. Met je **oorschelp** vang je die **geluidstrillingen** op. Mensen die **doof** zijn, begrijpen elkaar door **gebarentaal**. Sommige dieren maken bij het horen gebruik van **echo's**.

Zien

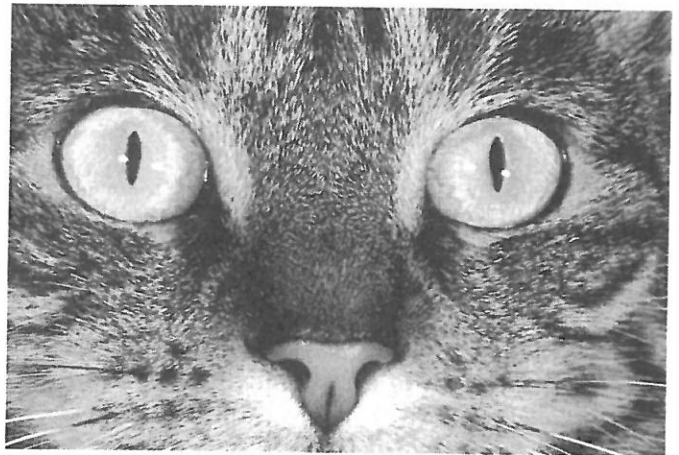
Bij de pupillen komt het licht je ogen binnen. Als er te veel licht binnenkomt, worden je pupillen kleiner. **Blinden** lezen met hun vingers. Ze lezen **brailleletters**.

Proeven, ruiken en voelen

Door je neus komen **geuren** binnen. Deze geuren zijn belangrijk bij het **proeven**. In je huid zitten miljoenen **tastzintuigen**.

Vlinders proeven met hun poten. Pas daarna rollen ze hun tong uit om te eten.

Bij fel licht zijn de pupillen van een kat dunne streepjes.

Als je niets ziet, voel je anders.

Thema 3 Jouw zintuigen

Les 1

Waarnemen

Iets zien, horen, ruiken, proeven of voelen noemen we waarnemen. Waarnemen doe je met je zintuigen.

De zenuw

Een soort verbindingsdraad tussen de zintuigen of een ander deel van je lichaam en de hersenen.

De zintuigen

De delen van je lichaam waarmee je iets hoort, ziet, proeft, ruikt of voelt noem je zintuigen.

Les 2

Doof

Iemand is doof als hij niet of niet goed kan horen.

De echo

Je noemt iets een echo als je iets roept en het geluid weer via de wanden bij je terugkomt. Bijvoorbeeld als je iets in een put roept.

De gebarentaal

Gebaren waarmee dove mensen met elkaar praten. Voor een woord, of ook wel voor een letter maken zij een vaste beweging.

De geluidstrillingen

Dit zijn trillingen van de lucht, waardoor geluid zich verplaatst. Hierdoor kun jij horen wat je moeder zegt.

De oorschelp

Het stukje van je oor dat aan de buitenkant zit en waar je de geluidstrillingen mee kunt vangen.

Les 3

De blinden

Iemand is blind als hij niet of niet goed kan zien.

De brailleletters

Dit zijn letters die bestaan uit zes puntjes. Bij iedere letter liggen een aantal puntjes wat hoger. Blinden kunnen de letters met hun vingers voelen. En zo bijvoorbeeld een boek lezen.

De pupillen

De openingen in je ogen waardoor het licht naar binnen komt noem je pupillen. De pupillen zijn de zwarte rondjes die in het midden van je oog zitten.

Les 4

De geur

Iets wat je ruikt. Bloemen hebben vaak een lekkere geur. Net zoals parfum. Maar ook eten zoals een pasgebakken cake, kan een lekkere geur hebben.

Proeven

Ontdekken welke smaak iets heeft. Je proeft je eten.

De tastzintuigen

De zintuigen waarmee je iets voelt. In de huid zitten je tastzintuigen. Je voelt er bijvoorbeeld mee of iets warm of koud, hard of zacht is.

Woordenschat (blad 1 van 2)

Naam _____

Woordenboekje

de smaak *dat wat je proeft*

Ik houd niet zo van de smaak van tomaten.

het miljoen *een groot getal: 1.000.000*

Meer dan een miljoen mensen gaven geld aan het goede doel.

spellen *letters van één woord één voor een noemen*

Kunt u uw naam even spellen?

de otter *een dier dat zowel in het water als op het land leeft*

De otter eet graag paling.

de pincet *een soort tangetje, waarmee je heel kleine voorwerpen kunt vastpakken*

Met een pincet haalde mijn vader een doorn uit mijn duim.

de snorharen *harde, stevige haren boven de bek van bijvoorbeeld een poes*

Een zeehond kan met zijn snorharen voelen.

tasten *voelen. Een blinde kan op de tast veel dingen vinden.*

Toen het licht uitviel, ging ik op de tast op zoek naar kaarsen.

de spruitjes *een groente die bestaat uit heel kleine groene kropjes kool*

Ik vind spruitjes heel erg lekker.

de voelsprietten *dunne steeltjes op de kop van een insect, waarmee hij kan voelen*

Een vlinder ruikt met zijn voelsprietten waar een geur vandaan komt.

weerkaatsen *Geluid of licht stoot tegen iets aan en komt weer bij je terug.*

Het licht van de maan weerkaatste in het water.